

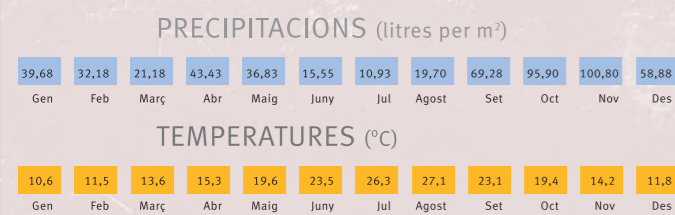
Manacor es localitza a la zona oriental de l'illa de Mallorca. A migjorn limita amb Felanitx, a ponent amb Vilafranca de Bonany, a mestral amb Petra i a gregal amb Sant Llorenç des Cardassar. Amb una extensió de 260,22 km², és el segon terme més gran de Mallorca i compta amb un litoral d'uns 27 km de longitud.

Amb 39.186 habitants (2007) de dret és el tercer en població, després de Palma i Calvi.

El terme municipal de Manacor inclou diversos nuclis de població: la ciutat de Manacor, Son Maci i Son Negre es localitzen a l'interior; mentre que Porto Cristo, s'Illot, Cala Morlanda i les urbanitzacions de Cala Murada, cales de Mallorca, s'Estany d'en Mas, Cala Mendia i Cala Anguila es localitzen a la costa.

Podem diferenciar fàcilment tres zones: el **Migjorn** és estret al llarg de la franja costanera del municipi i cap a l'interior fins a la cota aproximada de 100 metres d'altura, les **serres de Llevant** inclouen la zona muntanyosa de Calicant, l'altiplà intermedi i els serrats de Llodrís i de la mola des Fangar, i el **Pla** es caracteritza per la planor, només interrompuda pel barranc del torrent de na Borges.

El clima del terme municipal de Manacor és de tipus mediterrani sec subhúmit, amb un estiu eixut amb el màxim de precipitació durant la tardor. La temperatura mitjana anual oscil·la entre els 16 i 18 °C i la precipitació anual fluctua entre els 400 i 600 mm.

Els cultius i les pastures representen el 73,45% de la superfície municipal. Els cultius predominants són els de sec (97% de les explotacions agrícoles), en els quals se sol combinar el conreu de cereals amb espècies arbòries com l'ametller, el garrover o la figuera.

Les zones dedicades al conreu de reguïus han incrementat notablement i actualment la producció és superior a la mitjana de l'illa de Mallorca: aproximadament el 9,14% de la superfície conreada correspon al sistema agrícola de reguïu. Els cultius de reguïu més abundants són els farratges i les hortalisses.

Paisatge agrari

El municipi de Manacor té un litoral bastant extens. El litoral rocos queda interromput per les cales o platges d'arena que es localitzen a la desembocadura d'algun torrent.

En el litoral s'observa una successió de vegetació des de la línia de mar cap a l'interior. A prop de la mar la roca es troba gairebé nua, amb espècies com el fonoll marí, i el recobriments vegetal es fa més espessos a mesura que ens allunyem de la costa.

El litoral rocos està format per marines i penya-segats de poca altura. En aquests indrets la vegetació està modelada pel vent i adaptada a la salinitat.

Cala Varques

Paisatge litoral

La Llei 1/1991, d'espais naturals (LEN), desenvolupa figures de protecció per zones amb excepcionals valors ecològics, geològics o paisatgístics i estableix mesures i condicions d'ordenació territorial i urbanística precises per a la seva conservació i protecció. Aquesta llei diferencia les zones naturals d'interès paisatgístic (ANEP) de les zones rurals d'interès paisatgístic (ARIP). Entre les diverses zones que protegeix la llei, les següents es troben completament o parcialment incloses en el municipi de Manacor.

- Cales Verges de Manacor.** Zona natural de 635,32 ha declarades ANEP i 676,24 declarades ARIP. La zona de Cales Verges de Manacor és un llarg d'uns 12 km de la franja litoral de Manacor. La zona es caracteritza per la presència de cales que donen nom a la zona protegida. Algunes de les espècies vegetals més representatives de la zona són l'ullastre, la mata, el romaní, les estepes, el pi blanc, etc. El paisatge agrari es desenvolupa en cultius herbacis i arboris de sec. A l'interior de l'ANEP trobam el jaciment prehistòric de s'Hospitalet Vell que va ser ocupat des de l'edat de bronze fins a l'època islàmica.
- Calicant.** Es tracta d'una zona protegida amb una extensió de 2.005,4 ha, el 3,1% de la qual es troba dins el terme municipal de Manacor. És una de les zones més muntanyoses del municipi, amb altures que oscil·len entre els 200 i els 476 metres. Calicant constitueix un dels espais rurals i forestals del terme municipal que ha patit menys alteracions substancials per part de l'home.
- Es Fangar.** Amb 1.148 ha, l'ANEP del Fangar constitueix un dels espais protegits de major extensió. Comprèn un conjunt de pujols amb una elevació màxima de 318 metres, corresponents a la mola des Fangar. La zona s'estructura en dues grans zones en funció de

la geologia i la vegetació. A la part nord trobam pujols calcaris coberts d'ullastrars. La zona sud és de naturalesa margosa amb una vegetació característica de garriga rica amb espècies com el xiprell, les arboceres o el romaní, amb un pinar ben desenvolupat i la presència testimonial d'algun redol d'alzines.

- Na Borges.** Aquesta ANEP té 3.044 ha, el 32% de les quals estan incloses en el terme municipal de Manacor. El torrent de na Borges, el més llarg de l'illa de Mallorca, dona nom a la zona protegida. Les bones condicions geològiques i la disponibilitat d'aigua han afavorit l'existència d'un paisatge agrari de reguïu. Una part de la zona, anomenada sa Vall de la Nou, té una comunitat de regants que regula l'ús de l'aigua que procedeix de la font de na Memria, la més important de la zona.
- Sa Punta i s'Algar.** De les 381,6 ha d'aquesta zona, només 33 corresponen al terme municipal de Manacor. El paisatge de sa Punta i s'Algar ofereix un terreny pla i rocós amb una cobertura vegetal que presenta una successió des del mar cap a l'interior. A mesura que ens allunyem de la costa la garriga s'espesseix, els ullastrars assoleixen certa altura i es barregen amb petits pinars.

Aproximadament el 20% del territori, unes 53.000 hectàrees, està ocupat pel paisatge forestal amb formacions d'ullastrar-pinar, xiprell-pinar, còrritx i ullastrar. La major part del paisatge forestal està inclòs dins els límits d'alguna zona natural d'interès especial.

Els alzinars representen la vegetació forestal més madura, és a dir, la vegetació clàssica. En el municipi de Manacor els alzinars patiren una forta regressió davant la necessitat d'aconseguir terres per al conreu, entre d'altres motius. La llei d'espais naturals (Llei 1/1991) atorga als alzinars la màxima garantia i els reserva un tractament singular: zones naturals d'alt nivell de protecció. El Decret 130/2001 delimita totes les zones d'alzinar protegit; en el municipi de Manacor n'hi ha tres: el de s'Ermita (3,08 ha), el de Son Barba (2,09 ha) i el de Calicant (4,31 ha). No obstant això, en tot el terme en general podem trobar exemplars aïllats i altres redols d'alzines que no gaudeixen de protecció.

Paisatge forestal

Els torrents de Manacor solen ser de funcionament esporàdic. Es poden diferenciar dos vessants, el d'Alcúdia i el litoral. El vessant d'Alcúdia, format per una gran conca, és drenat pel torrent de na Borges i els seus afluents; és la segona conca més extensa de Mallorca. El vessant litoral està constituït per tres conques.

Als marges dels torrents que solen dur aigua durant llargs períodes de temps hi pot arrelar el bosc de ribera. Ara bé, la vegetació més representativa dels marges de torrent en el nostre municipi és la canya (*Arundo donax*) i la bova (*Thypha ssp.*)

Com a morfologia associada a l'acció erosiva dels torrents cal destacar els barrancs com el de Son Cifre o el de Cala Magraner.

Al final d'alguns torrents del vessant litoral es formen zones humides d'interès ecològic i paisatgístic com la de Cala Murada i la de Cala Magraner.

Torrent de na Borges, Sa Vall

Torrents

Cova dels Diners

Els materials calcaris, predominants en el municipi de Manacor, modelats pel pas de l'aigua, han permès el desenvolupament de diverses coves. Algunes estan catalogades com a Lloc d'Importància Comunitària (LIC) i per tant formen part de la Xarxa Natura 2000. Aquestes són: la cova Genovesa, la cova dels Amagatalls, la cova dels Diners, la cova del Dimoni, la cova de sa Gleda, la cova des Pirata i la cova des Pont.

A més de l'interès geològic, les coves tenen molta importància a nivell ecològic ja que estan colonitzades per gran diversitat d'organismes. Gairebé a totes les coves podem trobar invertebrats endèmics i en algunes es refugien colònies de ratapinyades.

La majoria de coves estan ubicades a l'interior de propietats privades i romanen tancades. Ara bé, les coves dels Hams i les coves del Drach són objecte d'explotació turística i estan adaptades per rebre visitants.

Coves

Poblat Talaiàtic de s'Hospitalet Vell

Normes bàsiques de comportament a la natura

- ✓ No encengueu foc en boscos, zones amb vegetació o camps de conreu. A l'estiu i en poques de sequera s'ha d'evitar qualsevol risc d'incendi.
- ✓ Xerrau en veu baixa per poder observar la fauna.
- ✓ Eviteu els aparells de ràdio o similars, o feu-los servir amb auriculars per tal de no alterar la convivència, ja que al medi natural els renous arriben molt lluny.
- ✓ Respectau sempre els camins marcats.
- ✓ L'acampada lliure no està permesa enlloc; en qualsevol cas cal demanar els permisos oportuns.
- ✓ No s'han de tallar branques ni arrabassar plantes o flors. Si voleu un record podeu fer fotografies, d'aquesta manera tothom en podrà gaudir.

Recomanacions